

Concursul interjudețean de matematică
"DANUBIUS" – 2017
Corabia, Ediția a 11-a

Clasa a XI-a

Subiectul I.

Se consideră numerele strict pozitive $a, a_1, a_2, a_3, \dots, a_n$, astfel încât are loc inegalitatea

$$a^x + n - 1 \geq a_1^x + a_2^x + \dots + a_n^x, \quad \forall x \in \mathbf{R}.$$

Să se arate că $a = a_1 a_2 a_3 \cdot \dots \cdot a_n$.

Conf.univ. dr. **Andrei Vernescu**

Subiectul II

Fie $f, g: \mathbf{R} \rightarrow (0, \infty)$ funcții derivabile, astfel încât,

$$\lim_{x \rightarrow \infty} (g(x) \ln f(x) - x) = \infty.$$

Demonstrați ca există $c \in \mathbf{R}$ astfel încât

$$g'(c) \ln f(c) - g(c) \cdot \frac{f'(c)}{f(c)} > 1.$$

Prof. univ. dr. **Cristinel Mortici**

Subiectul III.

Fie $n \in \mathbf{N}$, $n \geq 2$ și $A \in \mathcal{M}_n(\mathbf{C})$ și $f: \mathcal{M}_n(\mathbf{C}) \rightarrow \mathcal{M}_n(\mathbf{C})$,

$f(X) = AXA + XAX$. Arătați ca f nu este injectivă.

Prof. **Ion Nedelcu**, Ploiesti

Subiectul IV.

Fie $A \in M_2(\mathbf{C})$, o matrice care verifică egalitatea $A^4 + 5A^2 + \text{tr}(A)A = 5A^3 + \det(A)I_2$.

Să se determine $\text{tr}A$.

student **Luigi-Ionuț Catană**

Notă. Toate subiectele sunt obligatorii.
Fiecare subiect este notat de la 0 la 7 puncte.
Timp efectiv de lucru 3 ore.

Concursul interjudețean de matematică
"DANUBIUS" – 2017
Corabia, Ediția a 11-a

Clasa a XI-a - Barem de corectare –

Subiectul I.

Se consideră numerele strict pozitive $a, a_1, a_2, a_3, \dots, a_n$, astfel încât are loc inegalitatea

$$a^x + n - 1 \geq a_1^x + a_2^x + \dots + a_n^x, \quad \forall x \in \mathbf{R}.$$

Să se arate că $a = a_1 a_2 a_3 \cdot \dots \cdot a_n$.

Conf.univ. dr. **Andrei Vernescu**

Soluție :

Inegalitatea este echivalentă cu

$$a^x - 1 \geq (a_1^x - 1) + (a_2^x - 1) + (a_3^x - 1) + \dots + (a_n^x - 1), \quad \forall x \in \mathbf{R}.$$

Pentru $x > 0$, se obține

$$\frac{a^x - 1}{x} \geq \frac{a_1^x - 1}{x} + \frac{a_2^x - 1}{x} + \dots + \frac{a_n^x - 1}{x}, \quad (1)$$

deci, trecând la limită pentru x tinzând spre zero prin valori pozitive, adică având în vedere limita la stânga, se obține, $\ln a \geq \ln a_1 + \ln a_2 + \ln a_3 + \dots + \ln a_n$, adică, $\ln a \geq \ln a_1 a_2 a_3 \dots a_n$, de unde, în baza monotoniei funcției logaritmul natural,

$$a \geq a_1 a_2 a_3 \dots a_n \quad (1')$$

Analog, pentru $x < 0$ se obține inegalitatea de sens contrar lui (1), adică

$$\frac{a^x - 1}{x} \leq \frac{a_1^x - 1}{x} + \frac{a_2^x - 1}{x} + \dots + \frac{a_n^x - 1}{x} \quad (2)$$

de unde, prin considerarea limitei pentru x tinzând spre zero prin valori negative, adică având în vedere limita la dreapta, iar apoi procedând analog, se obține inegalitatea

$$a \leq a_1 a_2 a_3 \dots a_n. \quad (2')$$

Din inegalitățile (1') și (2') rezultă prin antisimetrie, egalitatea cerută. \square

Subiectul II

Fie $f, g: \mathbb{R} \rightarrow (0, \infty)$ functii derivabile, astfel incat,

$$\lim_{x \rightarrow \infty} (g(x) \ln f(x) - x) = \infty.$$

Demonstrati ca exista $c \in \mathbb{R}$ astfel incat

$$g'(c) \ln f(c) - g(c) \cdot \frac{f'(c)}{f(c)} > 1.$$

Prof. univ. dr. Cristinel Mortici

Solutie. Prin absurd,

$$g' \ln f + g \frac{f'}{f} \leq 1.$$

Rezulta

$$f^g \left(g' \ln f + g \frac{f'}{f} \right) \leq f^g \Rightarrow (f^g)' \leq f^g \Rightarrow (\ln f^g)' \leq 1,$$

deci $h(x) = g \ln f - x$ descr. In acest fel, ea nu poate avea limita ∞ la ∞ .

Subiectul III.

Fie $n \in \mathbb{N}$, $n \geq 2$ și $A \in \mathcal{M}_n(\mathbb{C})$ și $f: \mathcal{M}_n(\mathbb{C}) \rightarrow \mathcal{M}_n(\mathbb{C})$,

$f(X) = AXA + XAX$. Aratati ca f nu este injectivă.

Prof. Ion Nedelcu, Ploiesti

Solutie

• Daca $A = O_n \Rightarrow f(X) = O_n \Rightarrow f$ nu este injectivă.

• Daca $A \neq O_n$, fie $\omega \in \mathbb{C}$ cu $\omega^3 = 1$ și $\omega \neq 1$.

Cum: $f(\omega A) = \omega A^3 + \omega^2 A^3$ și

$$f(\omega^2 A) = \omega^2 A^3 + \omega A^3.$$

Din $\omega A \neq \omega^2 A$ și $f(\omega A) = f(\omega^2 A) \Rightarrow f$ nu este injectivă.

Subiectul IV.

Fie $A \in M_2(\mathbb{C})$, matrice care verifică egalitatea $A^4 + 5A^2 + \text{tr}(A)A = 5A^3 + \det(A)I_2$.

Să se determine $\text{tr}A$.

student **Luigi-Ionuț Catană**

Soluție. Din enunț avem $A^4 - 5A^3 + 4A^2 = A^2 - \text{tr}(A)A + \det(A)I_2$. Dar conform teoremei lui Hamilton-Cayley avem $A^2 - \text{tr}(A)A + \det(A)I_2 = O_2$.

Rezultă că $A^4 - 5A^3 + 4A^2 = O_2$ sau $A^2(A^2 - 5A + 4I_2) = O_2$.

Dacă $\det(A) \neq 0$ atunci $A^2 - 5A + 4I_2 = O_2$, de unde avem că dacă $A = aI_2$ atunci avem, $a^2 - 5a + 4 = 0$ de unde $a = 2$ sau $a = 3$. Deci $\text{tr}(A) = 4$ sau $\text{tr}A = 6$.

Dacă $A \neq aI_2$, atunci identificând coeficienții egalității $A^2 - 5A + 4I_2 = O_2$ obținem $\text{tr}A = 5$.

Dacă $\det(A) = 0$ atunci avem conform Hamilton-Cayley, $A^2 = \text{tr}(A)A \Rightarrow A^3 = \text{tr}(A)^2 A \Rightarrow A^4 = \text{tr}(A)^3 A$. Notam $\text{tr}A = t$. Din ipoteză obținem, $t^2(t^2 - 5t + 4) = 0$ de unde $t = 0, t = 2$ sau $t = 3$.

Deci $\text{tr}A \in \{0, 2, 3, 4, 5, 6\}$. Pentru fiecare valoare a urmei se construiește o matrice A care verifică ipotezele.